

SEPO 248

N:o 10 lokakuu 1989 hinta 24,50 (sis. lvv.)

Seppo

**AIJA RIKALA:
UUSI ELÄMÄ
OLI AINOA
RATKAISU**

**YMMÄRRÄ
SYLLISYYTTÄSI!**

**MAUNO SAARI:
MIEHEN ELÄMÄNVALHE**

**VOIKO UUSPERHE
ONNISTUA?
-Tuula Linnainmaa,
Marion Herold**

**Mia Berner-Saarikoski:
ARVOKKAINA
RAKKAUDESSA ON
KIPU JA PYSYVYYS**

6 411982 070037
207001-89-10

➤ Pirkossa ja Eerossa on huumoria hilpeyteen asti. Heillä on laaja ystäväpiiri, joka mielellään tulee istumaan iltaa Aarnioitten avaraan kotiin.

👉 Eero Aarnion kodissa on veistoksellista kauneutta. Leikkimieltä studiotilaan tuovat Mustangit, jotka ovat pehmeitä istuimia.

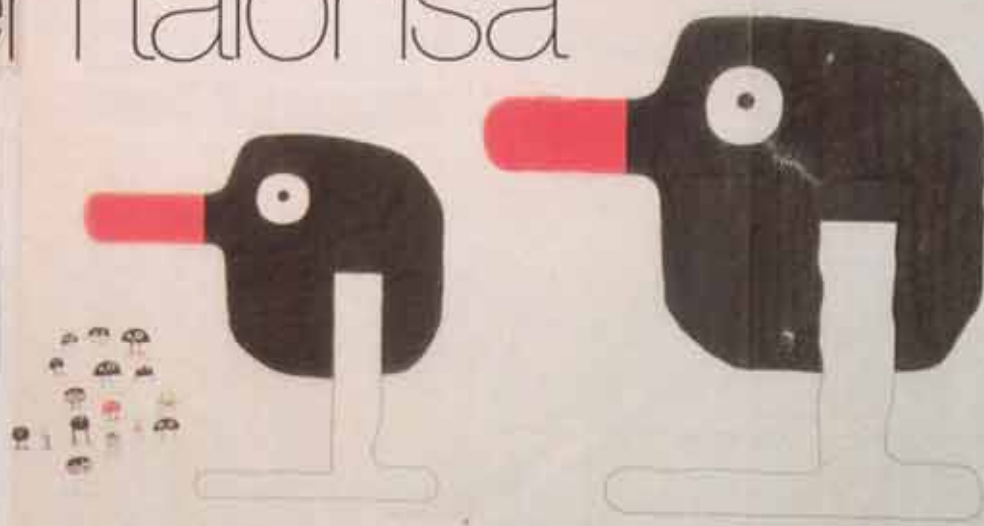

● Sisustusarkkitehti Eero Aarnio suunnitteli perheelleen modernin valkoisen talon. Kirkkonummen ikikauniissa maisemissa se häikäisee kuin monumentti. Sama harmonia vallitsee talon sisällä. Vaimo Pirkko Aarnio sanoo pilke silmäkulmassa:
- Pitkän onnellisen avioliiton salaisuus on hyvä mies.

HYVÄ MIES

ja hänen talonsa

Kun sisustusarkkitehti on asialla, jokainen värisävy ja muoto on tarkoin harkittu.

– Rakensin Pirkolle ikkunan lleden yläpuolelle, ettei kokki jäisi paitsi olohuoneessa käytävistä keskusteluista, Eero sanoo.

Aallot heijastuvat kattoon tasan klo 19.15

Pirkko ja Eero Aarniola on takanaan 33 yhteistä vuotta. Noihin vuosiin mahtuu pieniä ja suuria koteja, maailmanmatkoja, kansainvälistä menestystä, kaksi yhteistä lasta, vastoinkäymisiä ja voittoja. Kaikkea tarpeeksi eikä mitään liikaa aivan kuten heidän uudessa talossaan.

Rohkeat muutokset ja riskien otto ovat aina olleet Aarnion perheen avainsanoja. Sillä tavalla eläen on välttytty ikävystymiseltä. Onkohan juuri siinä onnellisen avioliiton salaisuus?

– Meillä on yhteinen huumori ja yhteiset kokemukset. Olemme aina eläneet spontaanisti. Jos mieli on tehnyt maailmalle, olemme hypänneet autoon ja lähteneet liikkeelle. Nopeat päätökset ovat meille molemmille luonteenomaisia.

– Sillä tavalla lähdimme aikoinaan Saksaankin. Asuimme Kölnissä vanhan kaupungin kupeessa neljä vuotta. Tein töitä suomalaisille ja saksalaisille firmoille. Se oli hyvää aikaa. Joka paikkaan oli lyhyt matka: Pariisiin 500 kilometriä ja Lyypekkiin saman

verran. Kolusimme vapaa-aikana vanhaa mannerta ristiin rastiin. Kun Eurooppa oli nähty, palasimme Suomeen, Eero Aarnio kertoo.

Maailman maineeseen suo-

malainen sisustusarkkitehti ponnahti juuri Kölnissä vuonna 1966. Silloin kansainvälisillä huonekalumessuilla esiteltiin pallotuoli, josta tuli suuri sensaatio ja menestys.

Sisustuksen pelkistyneisyys on tieteellinen valinta. Mitä vähemmän tavaraa, sen parempi. Oiva Tolkan keraaminen hevonen on sentään kelpuutettu oleskelutilaan.

☛ Pastilli-istuin on huonekaluklassikko, joka pari vuotta sitten otettiin New Yorkin Modernin taiteen museon kokoelmiin.

➤ Pitkät portaat johtavat rantaan, jossa on istuinryhmä kahvihetkiä varten. Siellä Pirkko ja Eero aloittavat aamunsa niin kauan kuin lämpöä ja vihreyttä riittää.

Ruhtinatar Grace tahtoi sellaisen Monacon palatsiinsa ja silloinen Persian šaahi Reza Pahlevi tilasi niitä kesäasuntoonsa. Pallotuolin jälkeen Aarnio suunnitteli mui-

takin pyöreälinjaisia muovituoleja, joista tunnetuin, nimeltään Pastilli, on kelpuutettu New Yorkin Modernin taiteen museoon. Pop-kauden klassikot ovat kulkeneet Aarnioiden mukana kodista kotiin. Nykyiseen studio-henkiin tilaan ne sopivat mainiosti.

Pienestä suureen

Eero Aarnio on paljasjalkainen helsinkiläinen, Kalliossa syntynyt ja kasvanut. Hän on lähtöisin vaatimattomista oloista perheestä, johon kuu-

lui maalari-isä, kotona työskentelevä äiti ja kaksi vanhempaa veljestä. Eero Aarnio on sukunsa ainoa taiteilija.

– Kotimme oli kooltaan vain 28 neliömetriä. Se tarkoitti sitä, että kutakin perheenjäsentä varten oli vaivaiset seitsemän neliötä. Ehkäpä juuri siitä syystä me lapset synnyimme kymmenen vuoden väliajoin. Tilaa tuli lisää sitä mukaa, kun vanhemmat veljekset lensivät pesästä, Eero Aarnio muistelee.

– Minun ei ole koskaan ollut vaikeaa siirtyä pienestä suureen tai suuresta pieneen,

sillä vuodet, jotka elin lapsuudenkodissa, opettivat joustavuuteen.

– Emme me Pirkonkaan kanssa aloittaneet leveästi. Ensimmäinen yhteinen kotimme oli 12 neliön yksiö Boulevardilla. Elannon perunamakkaraa syötiin, ja se sai kelpata vieraillekin, Aarniot muistelevat hymyillen.

Talo paloi

Eero Aarnio kertoo asuneensa elämänsä varrella niin monessa asunnossa, ettei muista edes lukumäärää. Joukkoon ▶

Turhat tavarat

sopii itse suunniteltuja ja muiden piirtämiä, vanhoja ja uusia, pieniä ja suuria rakennuksia. Talojen kohtalotkin ovat olleet kirjavia. Lapsuudenkoti sai pommi-iskun, yksi aikuisiän kodeista paloi poroksi.

Aarniot asuivat silloin Espoossa omakotitalossa. Pirkon sisaren miehen tohtorinväitöskaronkat oli juuri vietetty ja perhe valmistautui toiseen suureen sukujuhlaan.

– Pirkko valoi kynttilöitä, kun joulukin oli lähellä, tarkoituksenaan valaista niillä koko talo. Niinhän siinä sitten kävi, kun ihan kirjaimellisesti. Koko talo syttyi palamaan. Naapurit luulivat, että Aarnioilla sen kuin vain juhlat jatkuvat, eivät heti ymmärtäneet kutsua palokuntaa. Kun tilanteen vakavuus selvisi, paikalle kiisi viisi palokuntaa, mutta se oli jo myöhäistä. Mitä tuli ei polttanut, sen vahingoitti vesi. Onneksi vakuutukset olivat kunnossa, joten selvittiinhän sitä siitakin, Aarnio kertoo.

Muissa taloissa on sentään asuttu onnellisempien tähtien alla.

Kuin muuttuva maalaus

Aarnioitten lapset ovat jo aikuisia ja elävät omaa elämäänsä. Esikoistytö Marja-Leena debytoi tänä vuonna runoilijana. 60-luvulla syntynyt Rea asuu Yhdysvalloissa ja opiskelee tekstiilitaiteilijaksi. Uusi koti on tarkoitettu vain kahdelle. Keskeisenä ajatuksena on ollut luoda studiohenkinen koti, jossa molemmat voivat sekä asua että työskennellä.

Runsas 160 neliötä pitävät sisällä avaran aulatilan, makuuhuoneen, työhuoneen ja saunan. Koko asunto on yhtä samaa tilaa ilman ovia.

Ihastuttavan tontin Lammijärven rannalta Aarniot löysivät pitkän etsinnän tuloksena.

– Kun on nähnyt tontin, puolet arkkitehtuurista on jo ratkennut. Piirsin talon seu-

raten luonnon valoa.

– Olen ottanut huomioon, mistä aurinko milloinkin paistaa. Talo on kuin muuttuva maalaus. Laskin matemaattisen tarkasti, mihin aikaan iltaurinko heijastaa järven aallot valkoiseen kattoon.

– Tämä on tarkoin harkittu luomus. Luonnon jättiläistaideteos on läsnä talon sisällä. Pienet yksityiskohdat, kuten vuosituhansien saatossa veden pyöristämät kivet on koottu tontille röykkiöiksi. Nekin kuuluvat kokonaisuuteen.

Eero Aarnio käytti hyväksi tontin jokaisen neliön. Piha alkaa aivan rannasta. Pitkät, leveät portaat johtavat sisäpihalle.

– Kesäisin nautimme Pirkon kanssa aamukahvit rannassa. Rauhallinen hetki alkaa silkkiiukkujen katselemisella. Meillä on myös kotipiisami, joka kantaa simpukankuoria rantaan, Eero Aarnio sanoo.

Vastarannalla on metsää ja muutama talo. Vaikea uskoa, että Turun moottoritie velloo vain parin sadan metrin päässä puitten takana.

– Olemme luopuneet kaikesta krääsästä. Halusimme niin pelkistetyn kodin kuin mahdollista. Mitä vähemmän, sen parempi.

Uusien suunnitelmien aika

Kulunut vuosi on mennyt Eero Aarniolta talon suunnittelu- ja rakennustöissä. Sisustuksen viimeistelytyöt ovat vielä tekemättä, mutta kokonaisilme alkaa jo hahmottua.

Huonekalusuunnittelijana Aarnio luonnehtii itseään visionääriksi. Hän on näkijä. Ennen kuin huonekalu on valmis, ideat ovat risteilleet päässä pitkän ajan.

– Jotkut saattavat muhia jopa 20 vuotta. Ennen kuin puuttuva puzzle-pala löytyy, huonekalu on kesken.

Vaikka pop-kauden tuotteet ovat hänelle jo mennyttä aikaa, silti vuotta 1991 kannattaa odottaa uteliaisuudella. Silloin avataan New Yorkissa IBM:n galleriasa maailman kuulujen kalusteklassikkojen näyttely Masters of Modern Art. Suomalainen Pallotuoli ja Pastilli ovat siellä esillä muiden kansainvälisten mestarien töiden kanssa.

Vaikka Pirkko on ollut vahvasti mukana tukemassa mie-

hesä työtä, hänellä on ollut koko ajan myös oma ura nukkenäyttelijänä ja spiiikkaajana. Ammatiltaan hän on logonimi.

Pirkon tuki miehelleen on näkynyt monessa. Yhdessä he ovat kiertäneet kansainvälisiä huonekalumessuja ja neuvotelleet firmojen kanssa tuotteiden ottamisesta myyntiin. Pirkko sanoo olevansa iloinen siitä, että Eero on aina halunnut hänet maailmalle mukaan. Sillä tavalla työstäkin on tullut yhteinen projekti.

Yhteistyö- ja avunantosopimus on molemminpuolinen. Eero on suunnitellut Pirkolle vaatteita, visuaalinen kun on, ja Pirkko on ne toteuttanut. Tällä hetkellä hän ompelee miehensä suunnittelemaa turkkia.

Koditkin on luotu yhteisvoimin. Kun Eero on tehnyt suunnitelmat, Pirkko on rakentanut pienoismallit. Aika monet kodit he ovat myös itse urakoineet ja osin jopa rakentaneetkin.

Kokeilustudiota tarvitaan

Eero Aarniolla on takanaan monikymmenvuotinen ura huonekalusuunnittelijana. Siksi hänellä on kanttia arvostella suomalaisen muotoilun nykytilaa.

– Meiltä puuttuvat kokeilustudiot, joissa nuoret huonekalusuunnittelijat voisivat toteuttaa ideoitaan. Isot firmat voisivat sponsoroida siten lupaavia kykyjä. Muussa tapauksessa se paljon puhuttu suomalainen design hiipuu hiljaa unholaan.

– Esimerkiksi Italiassa on jo kauan ymmärretty pienten firmojen arvo yksilöllisten huonekalujen tekijöinä. Siellä suunnittelija on kuningas.

– Muistan, kuinka tein kerran yhteistyötä italialaisen maailmankuulun huonekalufirman Cassinan kanssa. Suunnittelin sinne nahkasohvan. Sen oli tarkoitus olla ryppypintaista nahkaa, jota siihen aikaan ei ollut yleisesti markkinoilla.

– Sikäläiset verhoilijat pudistivat epäluuloisina päitään: miten verhoilla ryppypintaa, kun yleensä on haluttu sileäpintaista nahkaa? Silloin johtaja Cassina ilmestyi paikalle ja repäisi auki väärin verhoilun sohvan. Jos kerran suun-

nittelija haluaa ryppypintaisen sohvan, hän tekee sen vaikka itse, kuului tuomio. Niin kuin tekikin, Eero Aarnio muistelee hymyillen.

– Suomessa saa liian moni taho olla päättämässä, mitä tehdään ja miten. Suunnittelija joutuu tekemään tarpeettomia kompromisseja.

Hylätyt ideat

Eero Aarnio on joskus leikitellyt ajatuksella järjestää varjonäyttelyä, mitäpä jos koottaisiin näyttely syystä tai toisesta toteutumatta jääneistä ideoista?

– Olen varma, että se herättäisi kiinnostusta. Meillä on turhan paljon esimerkkejä tuotteista, jotka Suomessa ovat jääneet suunnittelijan pöytälaatikkoon. Muutaman vuoden kuluttua ne ovat toteutuneet maailmalla.

– Suunnittelin vuonna 1962 valkoisen television. Se ei mennyt läpi suomalaisessa yrityksessä. Ei kulunut kuin muutama vuosi ja saksalainen firma toi markkinoille valkoisen television, ja siitä pitäen sillä on ollut vankka sija tummien vastaanottimien rinnalla.

Tällä hetkellä Eero Aarnio työllistää itse itsensä. Itse asiassa hän on ollut free lancerina jo vuodesta 1962. Työn sisältö on vaihdellut vuosien saatossa. Hän on suunnitellut kodin ja julkisten tilojen kalusteita, lahjaesineitä ja palkintoja. Jossakin vaiheessa hän käytti suunnittelutyössä myös tietokonetta, mutta luopui siitä, sillä:

– En tarvitse sitä enää. Mielestäni suunnittelijalle riittää, että hänellä on tietoa omassa päässään. Loppujen lopuksi tietokone on maailman nopein idiotti. Se osaa aika paljon, mutta siltä puuttuu olennainen: kyky luoda, kuuluu selitys.

Ennen sisustusarkkitehdin uraa Aarnio ehti kokeilla myös valokuvaajan ja graafikon ammattia. Kaikesta on ollut hyötyä. Kun hallitsee kuvaamisen, se auttaa "näkemään" keskeneräiset suunnitelmat valmiina.

– Olen sellainen jalat maassa tyyppi. Kenenkään ei pidä ottaa itseään liian vakavasti, hän sanoo ja pahoittelee, ettemme voi olla talossa tasan kello 19.15, jolloin järven aallot peilautuvat kattoon. □